

El llenguatge

Associacions de veïns

3/xii/1978

Al costat de la centenària entitat que duu el nom de Centre Excursionista de Catalunya n'hi ha una altra que es diu Agrupació Excursionista Catalunya, sense cap preposició que enllaci els termes Excursionista i Catalunya. Per què? Perquè els qui van determinar aquesta denominació social, van recórrer al nostre nom nacional no com un genitiu sinó com un simple nom distintiu. Es a dir, així com la denominació social és A E Catalunya, hauria pogut ésser, per exemple, A E Montserrat, A E Verdaguer o A E Canigó. L'absència de la preposició, per tant, hi resulta plenament justificada.

En canvi, quan llegim, per exemple, «Associació Veïns» —i ho hem llegit diverses vegades, en vistosos cartells— no ens sabem estar de pensar per quin rar esperit d'economia hom hi ha prescindit de la preposició. Perquè aquí no es tracta pas d'una associació que es diu «Veïns», talment com es podria dir Associació Blanquerna o Associació Comtal. Aquí es tracta realment d'una associació de veïns, el mot veïns no és un mer nom amb què s'ha batejat l'associació, sinó el nom que designa els qui la formen, els elements que la constitueixen. En el llenguatge telegràfic aquesta omissió de les preposicions i altres partícules és normal, amb unes raons —econòmiques— ben conegudes; en l'obra acurada d'un grafista sorprèn per la seva gratuïtat i la desmereix.

Un cas anàleg hem observat en programes de representacions de teatre i d'altres espectacles: «ajudant direcció», «encarregat efectes sonors», «disseny vestuari»... ¿Per què aquesta eliminació de preposicions (i, sovint, dels articles) que normalment, a més, no obeeix a un criteri observat amb rigor? Avui, és cert, qualsevol imprès de no res costa una fortuna. Però podem assegurar que per unes quantes partícules —ajudant de direcció, encarregat dels efectes sonors, disseny del vestuari— no s'altera cap pressupost.

Albert Jané